

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-71/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-719/2020.)

Érintett szerv: Szegedi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

ő (.....) 1. szám alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2020. november 21-én hiába kért rendőri segítséget gyermekével való kapcsolattartás akadályozása miatt. Panaszában kiemelte, hogy meg sem próbálták tisztázni a tényállást: őt nem igazoltatták, a kapcsolattartásról szóló bírósági végzést nem tekintették meg, nem próbálták meg felvenni a kapcsolatot gyermeke anyjával és a szomszédokat sem hallgatták meg. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök elmulasztották a napszagnak megfelelő köszönést, nem azonosították magukat, végül pedig – amikor panasztételi szándékát jelezte – retorzív módon, jogalap nélkül kezdeményeztek vele szemben szabálysértési eljárást.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosja a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosja az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni. A tájékoztatást a panaszos nem kifogásolta.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye [a továbbiakban: Alaptörvény];
- Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény [a továbbiakban: Ajbt.];
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény [a továbbiakban: Rtv.];
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.];
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 44/2020. (XI. 11.) önkormányzati rendelete [a továbbiakban: 44/2020. (XI. 11.) önkormányzati rendelet];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében, felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2020. november 21-én a panaszos a 112-es segélyhívón keresztül rendőri segítséget kért kapcsolattartás megtagadása miatt (az édesanya nem reagál, őt nem tudja elérni). A Tevékenység-irányítási Központ rendőröket irányított a helyszínre.

T. G. r. zls. és J. Z. c. r. ftzls. érkezett a helyszínre. A kikerkezéskor a panaszos az utcán várta a rendőröket. A rendelkezésre bocsátott felvétel tanúsága szerint a panaszos nem viselt maszkot, amikor a rendőrök megérkeztek. A felvétel rögzítette továbbá azt is, hogy – szemben a panaszos állításával – a rendőrök megfelelő szolgálati viseletben (és maszkot viselve) szálltak ki a járműből, majd kezdeményeztek intézkedést.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a rendőrök – szemben a panaszos állításával – az intézkedést napszaknak megfelelő köszöntés, valamint az azonosítási kötelezettségük teljesítését követően kezdték meg. A rendelkezésre álló felvételen ugyan látható az intézkedés kezdete, a szolgálati jármű kamerája azonban hangot az esetről nem rögzített. E tekintetben nem áll rendelkezésre más olyan felvétel vagy információ, amely segítene tisztázni, hogy az intézkedés során a rendőrök pontosan milyen módon kezdték meg az intézkedést.

2. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a panaszos közölte a rendőrökkel, hogy gyermekének édesanyja nem nyit ajtót, csengetésre nem reagál, a hívásait sem fogadja (számát már korábban letiltotta). A kapcsolattartási jog igazolására telefonján megmutatott egy bírósági döntést. Hozzátette, hogy más hatóságoknál már több eljárás is folyamatban van a kapcsolattartás akadályozása miatt. A panaszos beszámolójából kiderült továbbá az is, hogy az édesanya e-mail útján előzetesen jelezte, hogy a járványhelyzet miatt nem fogja biztosítani a kapcsolattartást az érintett időpontban.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a rendőrök számára ismert volt a panaszos, mivel nagyjából egy éve rendszeresen tesz bejelentéseket és kezdeményez eljárásokat a gyermekével való kapcsolattartásból fakadó viták miatt, így ők is intézkedtek már korábban bejelentései alapján. Ennek eredményeként a rendőrök tisztában voltak azzal, hogy mind a panaszos, mind pedig az édesanya tisztában vannak a jogaikkal és a kötelezettségeikkel, továbbá a jogérvényesítési lehetőségeikkel.

A helyszínen a rendőrök arra a következtetésre jutottak, hogy a tényállás egyértelmű: az édesanya nem kívánja biztosítani a kapcsolattartást. Ezzel összefüggésben a rendőrség hivatkozott arra is, hogy a panaszos ügyében „több kapcsolattartást szabályozó bírósági és gyámhatósági döntés született, így a helyszínen egy mobiltelefonon bemutatott és kiragadott döntés alapján megállapítani, eldönteni, hogy melyik számú határozat van érvényben, és melyik félnek van igaza, nem lehetett”. A rendőrség hangsúlyozta, hogy a panaszos eredeti dokumentumot nem mutatott fel.

3. A rendőrök – jelentésük szerint, miután tisztázták a tényállást – tájékoztatták a panaszost, hogy konkrét ügyben a kapcsolattartáshoz való jogát bíróságon tudja érvényesíteni.

A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos nem fogadta el, hogy a rendőrök nem intézkednek a gyermek átadása érdekében, hiába közölték a rendőrök, hogy egy telefonon felmutatott dokumentum alapján nem kezdeményezhetnek intézkedést a gyermek átadása, illetve az átadás kikényszerítése érdekében.

4. A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos nem viselt maszkot az intézkedés megkezdésekor, ennek megfelelően a 44/2020. (XI. 11.) önkormányzati rendelet 1. §-ába ütköző és a Szabs. tv. 239/A §-a szerint minősülő közterületi kötelező maszkviselés szabályainak megszegése szabálysértés elkövetése miatt vele szemben szabálysértési eljárást kezdeményeztek.

A Rendőrkapitányság álláspontja szerint a szabálysértés elkövetésének ténye intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a panaszossal szemben.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy a rendőrök – figyelemmel az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, 11. §-ának (1) bekezdésére, 13. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint 24. §-ának (1) és (2) bekezdésére – kellő mértékben tisztázták a tényállást, majd az intézkedést – mivel a kapcsolattartással összefüggésben szabálysértést vagy bűncselekményt nem észleltek – a kiskorú gyermekkel való kapcsolattartás terén rendelkezésre álló jogérvényesítési lehetőségekre kiterjedő, szükséges tájékoztatás megadásával zárták.

Ahogy arra már korábbi jelentéseimben is felhívtam a figyelmet, a rendőrség állami kényszer birtokában való közbeavatkozása kapcsolattartási ügyekben *ultima ratio* jellegű. Még jogerős bírósági döntést követően is kizárólag akkor avatkozhat be rendőr, ha a kapcsolattartás akadályozására a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabása után kerül sor; de még ebben az esetben sem a gyermek átadásának kikényszerítése, illetve a jogerős döntés végrehajtása érdekében, hanem a Btk. 210. §-ába ütköző cselekménnyel szembeni fellépés érdekében (Szolgálati Szabályzat 8. §). (Ld. AJB-1262-4/2023. számú jelentés, valamint AJB-1373-29/2022. számú jelentés.)

Megjegyzem, hogy általában elvárható a kapcsolattartási ügyekben a rendőrök részéről, hogy minden érintett féllel felvegyék a kapcsolatot és megadják számukra a megfelelő felvilágosítást. Ezzel ugyanis elősegítik, hogy a felek számára tudatosuljon, hogy pontosan milyen jogok illetik meg és milyen kötelezettségek terhelik őket az adott vitás helyzetben. Ezzel a rendőr nem csupán a felek jogainak érvényesülését ösztönzi, hanem hozzájárul az érintett gyermek(ek) megfelelő szellemi és erkölcsi fejlődéséhez fűződő alapvető jogának érvényesüléséhez is. (Ld. AJB-1262-4/2023. számú jelentés.) Konkrét ügyben azonban figyelemmel voltam az intézkedés előzményeire, valamint a járvány okozta lehetséges kockázatokra, és elfogadtam az intézkedő rendőrök azon álláspontját, hogy nem volt szükség az édesanya ismételt felvilágosítására, és attól a kapcsolattartás önkéntes biztosítása sem volt várható.

A fentieknek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedési kötelezettség teljesítésével összefüggésben visszasságot eredményező mulasztás nem történt.

2. A rendelkezésre álló információk alapján kizárólag az tisztázható kétséget kizáróan, hogy a rendőrök megfelelő szolgálati öltözékben (és maszkot viselve) kezdték meg az intézkedést. Megjegyzendő azonban, hogy az a körülmény, hogy egy rendőr szolgálati viselete nem felel meg maradéktalanul az előírásoknak, önmagában – figyelemmel a *de minimis* (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) elvre – alapjogsérelem okozására nem alkalmas.

A rendőr azonosítási kötelezettségére vonatkozó sérelem tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

3. A rendelkezésre álló információk alapján kétséget kizáróan tisztázható, hogy a panaszos az intézkedés kezdetén nem viselt maszkot. Ez a tény – figyelemmel az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdésére – intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Ennek megfelelően – nem értékelve a rendőrök szabálysértési hatósági cselekményeinek jogszerűségét – a rendőröknek mérlegelési lehetőségük nem volt, eljárást kellett indítaniuk a panaszossal szemben. *Álláspontom szerint a szabálysértési eljárás kezdeményezése jelen ügyben nem tekinthető retorziónak, így e tekintetben visszásság nem történt.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos